

Ökad självständighet kommer att stärka Linnéuniversitetet

STUDENT 2008-12-27 | Uppdaterad 2008-12-26

FAKTA

En ökad grad av självständighet kommer att ha stor betydelse för det kommande Linnéuniversitetets möjligheter att skapa en tydlig profil utifrån dess valda ledord kvalitet, konkurrens och samverkan, skriver Maria Tengroth, Policy Manager Sydsvenska Industri- och Handelskammaren.

Äntligen ser det ut som om svenska universitet och högskolor kommer att slippa ur den tvångströja det inneburit att vara statliga myndigheter. Nyligen presenterade regeringens utredare Daniel Tarschys en välgörande tydlig utredning om de svenska lärosätenas förhållande till staten. Utredningen innehåller ett antal förslag på hur lärosätenas självständighet ska öka och hur statens styrning ska reformeras. Det långsiktiga syftet är att främja dynamik, konkurrenskraft och förnyelseförmåga.

En ökad grad av självständighet kommer att ha stor betydelse för det kommande Linnéuniversitetets möjligheter att skapa en tydlig profil utifrån dess valda ledord kvalitet, konkurrens och samverkan. Självständiga universitet och högskolor kommer att ha helt andra förutsättningar att inleda samarbeten, med såväl andra lärosäten som det omgivande samhälls- och näringslivet. Det handlar till exempel om möjligheten att ta emot donationer, äga egendom och bilda bolag – självständigt eller med partners.

I våra europeiska grannländer har utvecklingen mot mera självständiga universitet och högskolor pågått i flera år. Därför är det välkommet att denna utveckling nu ser ut att slå igenom även i Sverige.

Globaliseringen innebär att den svenska högre utbildningen utsätts för konkurrens, men innebär samtidigt att nya möjligheter till samarbete öppnar sig. Denna utveckling kräver en flexibilitet och kreativitet hos lärosätena som helt enkelt inte är möjlig med dagens förlegade myndighetsform. Symptomatiskt är också att det på rankinglistorna över världens främsta universitet endast återfinns ett fåtal statliga myndigheter.

Nu ska det understrykas att det inte är en total frikoppling från staten som utredaren föreslår.

Självfallet måste den ökade självständigheten kombineras med ett tydligt regelverk till skydd för rättsliga principer och grundläggande akademiska värden. Ramvillkor och miniminormer ska vara styrande för lärosätena.

Ett slopande av myndighetsformen skulle också innebära det att det otidsenliga kravet på svenskt medborgarskap för lärosätenas rektorer och styrelsemedlemmar försvinner. Ett krav som tiden alldeles uppenbart sprungit ifrån med tanke på den globalisering som den akademiska världen upplever.

Om utredningens förslag blir verklighet skulle det ge Linnéuniversitetet en unik möjlighet att redan i uppbyggnaden ta tillvara de möjligheter som en ökad självständighet från staten ger.

Maria Tengroth